

เกณฑ์การประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ ระดับจังหวัด
ประเภทประถมศึกษา และประเภทยุวกศึกษา จังหวัดเลย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
จัดโดยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย
วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑
ณ วัดศรีสุทธาวาส พระอารามหลวง ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย

*****

บทสวดที่ใช้ในการประกวด

๑. บทสวดนมัสการพระรัตนตรัย (ทำนองสวดนำ) (อะระหัง สัมมา.....ฯ)
๒. บทสวดนมัสการ (นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต ฯ) ทำนองสังโยค
๓. บทสวดพระพุทธคุณ ภาษาบาลี (อิติปิ โส ภาคะวา ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดพระพุทธคุณ ภาษาไทย (องค์ใดพระสัมพุทธ ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
๔. บทสวดพระธรรมคุณ ภาษาบาลี (สวาชาโต ภาคะวะตา ัมโม ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดพระธรรมคุณ ภาษาไทย (ธรรมะคือคุณากร ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
๕. บทสวดพระสังฆคุณ ภาษาบาลี (สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดพระสังฆคุณ ภาษาไทย (สงฆ์ใดสาวกศาสนา ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
๖. บทสวดขยสิทธิคาถา หรือบทพาหุง ภาษาบาลี (พาหุง สะหัส สะ....ฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อด้วยบทสวดขยสิทธิคาถา ภาษาไทย (ปางเมื่อพระองค์ประมาะพุทธ ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ

เกณฑ์การตัดสิน

๑. ความถูกต้องของการกราบพระรัตนตรัย การทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ตามลำดับ
๒. ความถูกต้องของอักขระ จังหวะ ทำนอง
๓. ความไพเราะของน้ำเสียงในการสวดมนต์ ฯ
๔. ความพร้อมเพรียง มารยาทของหมู่คณะ เช่น การกราบ เป็นต้น
๕. ความถูกต้องของท่าทางขณะสวดมนต์ เช่น การประนมมือ เป็นต้น
๖. ผลการตัดสินของคณะกรรมการถือเป็นอันยุติ

เกณฑ์การให้คะแนน รวม ๑๐๐ คะแนน

๑. ความถูกต้องของอักขระ	๒๐ คะแนน
๒. ความถูกต้องของจังหวะ	๒๐ คะแนน
๓. ความถูกต้องของทำนอง	๒๐ คะแนน
๔. ความไพเราะของน้ำเสียง	๒๐ คะแนน
๕. มารยาทและท่าทาง	๑๐ คะแนน
๖. ความพร้อมเพรียงโดยรวม	๑๐ คะแนน

คำอธิบาย

๑. ความถูกต้องของอักขระ

หมายถึง การว่าตัวอักษร คือ พยัญชนะและสระ ได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาไทยและภาษาบาลี ว่าตัวกล้ำ ตัว ร ตัว ล อักษรสูง อักษรต่ำ ทีฆะ รัสสะ อัฒสสะ ได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของภาษา

๒. ความถูกต้องของจังหวะ

หมายถึง รู้จักวรรคตอนว่า ตรงไหนควรหยุด ตรงไหนไม่ควรหยุด ตรงไหนควรว่าติดต่อกันไป ตรงไหนควรเอื้อน(จังหวะที่ถือว่าผิดคือจังหวะที่ว่าซ้ำยืดขาดหรือเร็วจนเกินไป และหยุดในแต่ละวรรคนานเกินไป)

๓. ความถูกต้องของทำนอง

หมายถึง เมื่อสวดภาษาบาลี สวดตามสังโยควิธี เมื่อสวดภาษาไทยสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และบทพาหุง ต้องสวดทำนองสรภัญญะให้ถูกต้องตามบทประพันธ์นั้น ๆ (ห้ามสวดทำนองเสนาะ)

๔. ความไพเราะของน้ำเสียง

หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาเต็มเสียง ดังชัดเจน มีกังวานไพเราะเสนาะหู ไม่แหบหรือค่อยจนเกินไป เสียงกลมกล่อม ไม่แตก ไม่พร่า การเอื้อนก็เอื้อนได้ไพเราะ

๕. มารยาทและท่าทาง

หมายถึง การแต่งกาย ความเรียบร้อยของแต่ละคนและทั้งคณะ กิริยาที่เข้าไปในสถานที่ประกวดสวดมนต์ การเดินเข้าไปในที่ประชุม การเดินเข้า การนั่งคุกเข่า (อิริยาบถขณะสวดมนต์ต้องนั่งคุกเข่าประนมมือ) การกราบ พระรัตนตรัยแบบเบญจางคประดิษฐ์ การทำความเคารพธงชาติ และการแสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (ถ้าไม่ได้ตั้งไว้ให้กราบพระรัตนตรัยแล้วเริ่มสวดได้เลย)

๖. ความพร้อมเพรียงโดยรวม

หมายถึง ขณะสวดว่าพร้อมกัน ทั้งอักษร จังหวะ ทำนอง กลมกลืนเสมือนเสียงเดียวกัน ไม่มีเสียงแตกแยก ออกไปเช่น หลายคนว่าเสียงสูง แต่มีบางคนว่าเสียงต่ำ หรือหลายคนสวดเร็วหรือพอดี แต่บางคนสวดช้าและลากเสียง เป็นต้น

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ก. เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของอักขระ”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดสินคะแนนเกี่ยวกับอักขระ คือ

๑. สวดตัว ร เป็น ล ตัด ๑ คะแนน (ทุกครั้งที่ว่าผิด)
๒. คำควบกล้ำว่าไม่ควบกล้ำตัด ๑ คะแนน (ทุกครั้งที่สวดผิด)
๓. สวดผิดคำอื่นนอกเหนือจากนี้ ตัดคำละ ๑ คะแนน

ข. เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของจังหวะ”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดสินคะแนนเกี่ยวกับจังหวะ คือ

๑. ขึ้นบทนำผิดแบบ กล่าวคือ ต้องขึ้นนำคำเดียวในบท นะโม / สวากขาโต / สุปะฏิปันโน / และ พาหุง หากขึ้นมากกว่าคำเดียวให้ตัดบทละ ๑ คะแนน ยกเว้นบทพุทธคุณ ให้ขึ้นว่า อิติปิ โส

๒. สวดจังหวะไม่เท่ากัน ช้าบ้าง เร็วบ้าง ให้ตัดแห่งละ ๑ คະแนน

๓. คำคร่อมวรรคที่มีเครื่องหมายยัติภังค์ ต้องเอื้อน (เอื้อนให้เสียงต่อเนื่องไปถึงคำในวรรคถัดไปโดยมิให้เสียงขาด) หากไม่เอื้อนถือว่าผิดจังหวะ ให้ตัดแห่งละ ๑ คະแนน เว้นแต่วรรคก่อนจบให้เอื้อนโดยให้เสียงขาดคำหากมิให้เสียงขาดคำให้ตัด ๑ คະแนน เช่น บทสวดพระพุทธคุณภาษาไทยที่ว่า “สัมพุทธการุญ – ญภาพนั้นนิรันดร” ต้องเอื้อนคำว่า “รุญ” ให้เสียงขาดคำจากคำว่า “-ญภาพนั้น”
๔. สวดเร็วหรือช้าเกินไปทุกบททั้งภาษาบาลีและภาษาไทย ให้ตัดคະแนนได้ แต่ต้องให้คະแนนไม่เกินระดับพอใช้

ค. เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของทำนอง”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคະแนนเกี่ยวกับทำนองสวดมนต์ คือ

๑. บทนมัสการพระรัตนตรัยไม่สวดเป็นทำนองนำ คือมีผู้นำ ๑ คน ที่เหลือให้สวดตามหรือมีผู้นำ ๑ คน แล้วสวดพร้อมกันทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง
๒. การสวดภาษาบาลี ตั้งแต่บท นะโม เป็นต้นไป ไม่สวดทำนองสังโยค
๓. การสวดภาษาไทย ไม่สวดทำนองสรภัญญะตามลักษณะฉันทลักษณ์นั้น ๆ
๔. การประกวดในรอบคัดเลือก รอบชิงชนะเลิศ สวดบทที่กำหนดไม่ครบและไม่ปฏิบัติตามกติกาที่กำหนด ให้คະแนนได้ไม่เกินระดับพอใช้

ง. เกณฑ์การตัดสิน “ความไพเราะของน้ำเสียง”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคະแนนเกี่ยวกับน้ำเสียงในการสวดมนต์ คือ

๑. สวดใช้เสียงดังเกินไป ไม่กลมกล่อม หรือเบาเกินไป จนฟังไม่ชัดเจน
๒. เสียงไม่เข้ากัน เช่น เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงเล็ก เสียงใหญ่ เป็นต้น
๓. ขึ้นบทนำออกเสียงสูงเกินเกินไป

จ. เกณฑ์การตัดสิน “มารยาทและท่าทาง”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคະแนนเกี่ยวกับมารยาทและความพร้อมขณะทำการประกวดสวดมนต์หมู่ฯ คือ

๑. ไม่เดินเข้าเข้าไปในสถานที่จัดประกวด (หน้าโต๊ะหมู่บูชา)
๒. กราบพระรัตนตรัยไม่พร้อมเพรียงกัน การทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์ ไม่ถูกต้อง (กรณีมีธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์)
๓. การนั่ง การเดินเข้า และการลุกขึ้น ไม่พร้อมเพรียงกันทั้งคณะ
๔. ไม่สงบนิ่งในขณะที่สวด มีอาการไม่สำรวม เช่น มองซ้าย – ขวา เป็นต้น
๕. ความไม่พร้อมอย่างอื่น เช่น การแต่งกายไม่เรียบร้อยทั้งที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน เป็นต้น ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ หากปรากฏว่าไม่พร้อม กรรมการมีสิทธิ์ให้คະแนนไม่เกินกว่าระดับพอใช้

ฉ. เกณฑ์การตัดสิน “ความพร้อมเพียงโดยรวม”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดสินคะแนนเกี่ยวกับความพร้อมเพียงในการสวดมนต์ คือ

๑. สวดไม่พร้อมเพรียงกัน เช่น การรับไม่พร้อมกัน เป็นต้น
๒. ผู้สวดนำ ขึ้นบทนำครั้งแรกอาจไม่พอใจหรือรู้สึกเพี้ยน ขึ้นบทนำใหม่เป็นครั้งที่ ๒ แสดงถึงความไม่พร้อม ให้ตัดคะแนน ครั้งละ ๑ คะแนน
๓. สวดข้ามบท เช่น กำหนดให้สวดทุกบท เมื่อสวดบทพุทธคุณจบแล้วไม่สวดบทธรรมคุณต่อบทพุทธคุณ แต่ข้ามไปสวดบทสังฆคุณ เป็นต้น ลักษณะอย่างนี้ กรรมการมีสิทธิ์ที่จะพิจารณาให้คะแนนได้ไม่เกินระดับพอใช้

ขั้นตอนและกระบวนการในการประกวด

๑. หยุดยืนแถวหน้ากระดาน บริเวณที่กำหนด
๒. กุ๊กเข้าลง เดินเข้า ไปยังบริเวณกึ่งกลางพรม (หน้าโต๊ะหมู่บูชา)
๓. กราบพระรัตนตรัย ทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์
๔. สวดบทนมัสการพระรัตนตรัย ทำนองสวดนำ (อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ ฯลฯ)
๕. สวดบทสวดนมัสการ ทำนองสังโยค (นะโม ตัสสะ ะคะวะเต ฯลฯ)
๖. สวดบทสวดพระพุทธรคุณ ภาษาบาลี (อิติปิโส ะคะวา ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อยบทยบทสวดพระพุทธรคุณ ภาษาไทย (องค์ใดพระสัมพุทธ ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
๗. สวดบทสวดพระธรรมคุณ ภาษาบาลี (สวากขาโต ะคะวะตา ัมโม ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อยบทยบทสวดพระธรรมคุณ ภาษาไทย (ธรรมะคือคุณากร ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
๘. สวดบทสวดพระสังฆคุณ ภาษาบาลี (สุปะฏิปันโน ะคะวะเต ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อยบทยบทสวดพระสังฆคุณ ภาษาไทย (สงฆ์ใดสาวกศาสดา ฯลฯ) ทำนองสรภัญญะ
๙. สวดบทสวดชยสิทธิคาถา ภาษาบาลี (พาหุงสะหัสสะ... ฯลฯ) ทำนองสังโยค
เสร็จแล้วต่อยบทยบทสวดชยสิทธิคาถา ภาษาไทย (ปางเมื่อพระองค์ประมะพุทธ ฯลฯ)
ทำนองสรภัญญะ
๑๐. กราบลาพระรัตนตรัย ๓ ครั้ง ทำความเคารพธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์
๑๑. ขวาทัน เดินแถวตอนเรียง ๑ ออกจากสถานที่จัดประกวด